

Učitel matematiky

Václav Řepa
Na cestě za slávou

Učitel matematiky, Vol. 3 (1995), No. 4, 53–56

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/152847>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 1995

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

NA CESTĚ ZA SLÁVOU

VÁCLAV ŘEPA

*Nic bych si tak nepřál, jako jedenkrát
sto tisíc milionů škopků dukátů.*

Neznámý autor

V Č. Budějovicích 21. října 1913

Již v dětství bylo mi prorokováno, že se stanu velikým pánem. Jde to sice s tím panstvím poněkud pomalu, ale jde to přece. Nej-slavnějším mužem světa, největším dobrodincem lidstva a kdo ví, čím ještě stanu se jistě. Nebude mne to stát mnoho a převrátím svět. Dám do banky korunu, připojím náležitě legalisované a vin-kulované věnování, podle něhož má se celá jistina i s úroky roku 3113 po Kr. stejnoměrně rozdělití všechněm lidem na zemi. Tím okamžikem stane se každý člověk mnohonásobným milionářem a bída bude na zemi něčím tak neznámým, jako dnes předpotopní ptáci, ichthyosauři, mastodonti, draci a podobné bestie. Nastane zlatý věk. Kdo nevěří, nechť vezme tužku a počítá:

Sto korun, uložených na 4 procenta, vynese za 10 let 40 K a za 25 let nových 100 K úroků. Nevybírají-li se úroky, nýbrž pololetně ke kapitálu připisují a s ním dále úročí, vynese stokorunový kapi-tál sto korun úroku již za $17\frac{3}{4}$ roku, při úroku asi 3.5 procentním zdvojnásobí se kapitál za 20 let. Úchylky od tohoto výpočtu jsou nepatrné, vyplývají z praxe té které záložny a dají se napravit nepatrným zvýšením nebo snížením úrokové míry. My zůstaneme při naší míře $3\frac{1}{2}$ proc., protože úrok ten snadno dostaneme a snadno s ním budeme počítati.

Letos tedy uložím jednu korunu na úrok z úroku asi na $3\frac{1}{2}$ proc. a koruna ta vzroste do r. 1933 na dvě koruny. Tyto 2 K vzrostou za dalších 20 let, t. j. do r. 1953, na 4 K, ty vzrostou do r. 1973 na 8 K, r. 1993 bude v bance 16 K, za 100 let, t. j. r. 2013, bude tam už 32 K, a tak po každých 20 letech dosáhne původní vklad

postupně výše: 64 K, 128 K, 256 K, 512 K. Roku 2113 překročíme první tisíc obnosem 1024 K. Nyní už to půjde vesele, po každých dalších dvaceti letech dostoupí náš kapitál výši: 2048, 4096, 8192, 16.384, 32.768, 65.536, 131.072, 262.144, 524.288 K. Po 400 letech, r. 2313, překročili jsme již první milion obnosem 1,048.576 K. S milionem dá se lépe hospodařiti než s korunou a proto moje fundace po každých dalších 20 letech bude se dvojnásobiti následovně: 2,097.152, 4,194.304, 8,388.608, 16,777.216, 33,554.432, 67,108.864, 134,217.728, 268,435.456, 536,870.912, 1.073,741.824 K, čímž jsme r. 2513 překročili první miliardu. Poněvadž však potřebuji ne jednu miliardu, nýbrž miliardu miliard, bude se úročiti ještě šest set let a dostoupí se r. 2713 obnosu 1,099,511,627.776, r. 2913 obnosu 1.125,899.906,842.624 K, až konečně v roce, který bude skutečně zlatým rokem dějin, v roce 3113, dojde se obnosu 1,152.921,504.606,846.976 K, t. j. přes trilion korun, který bude ihned rozdělen. Bude-li toho roku na zemi desetkráté tolik lidí jako dnes, dostane každý člověk čtrnáct hektolitrových škopků dukátů, t. j. asi 70 milionů korun; bude-li o něco méně lidu než nyní, dostane každý skoro miliardu.

Tím rozřešena jest otázka sociální dokonale. Přejde sice dávno očekávaný ráj trochu pozdě, ale přijde přece; kdybych se o to nestaral, nepřišel by vůbec nikdy. Kdybych byl býval ministrem u prvních Přemyslovců kolem r. 713, mohli být lidé milionáři už dnes, a z toho každý jen trochu soudný čtenář vidí, jaká je to škoda pro potomstvo, že ani dnes nejsem ministrem, abych mohl položit pevné základy brzkého blaženého státu. Ale i takto vykonám více, nežli státníci celého světa dosud vykonali; ovšem nedostatek mé moci nahradí potomstvo delší trpělivostí a den 31. října r. 3113 bude posledním dnem tohoto mizerného světa, druhý den bude již ohromný kapitál rozdělen a dny blaha zahájeny.

Slyším námitku: Kdo bude potom pracovat, když bude všechno samý milionář? Odpověď snadná: Nehledě k tomu, že té doby budou již tak dokonalé stroje psací, počítačí, mluvící, myslící a jiné, které budou všecku práci vykonávat, takže lidé nebudou mít jiné námahy, než stisknutím knoflíků spouštět nebo zastavovat motory, budou i v té době ještě lidé spořiví, ano i lakomí, kte-

ří budou toužit, aby měli ještě víc. Ti budou za plat pracovati, pokud ovšem jejich zaměstnání bude možno nazvat prací, budou pánům otvírati a zavíratí huby, když budou chtít si zívnout, budou ty motory spouštěti a zastavovati, nebo za pány kýchatí atd., budou nové sumy získávati a tak dosáhneme toho, co slibovalo se již při předminulých volbách: miliardáři budou se dříti a milionáři budou zahálet, největší boháči budou pracovat a lid bude se dívat.

Vděčné lidstvo nezapomene původce svého blaha. V každém domě a na každé fajfce bude můj obraz, v každém městě psi a vrabci budou závoditi v dekoraci mého pomníku, v každém dílu světa státi bude obrovský obelisk s nápisem: DIVO BOHEMO MAXIMO, budou se tisknouti spisy, asi jako: *La vie intime du Grand Netolicien*, budou se prodávat rukavice à la já, podpatky à la já, zkrátka největší sláva s celým svým světlem a stínem bude mi údělem. V záři mé velikosti poblednou jména jako Haniibal, Tamerlan, Mohamed, Babinský a j. Ze sekundy mám na památku stvrzenku, že jsem zachoval domácí vězení, protože jsem neměl z matematiky přípravu. Tento lístek bude velecennou relikvií a mezi nejdůležitějšími problémy historie bude zjistiti, zdali jsem při přijímací zkoušce do primy dostal z matematiky pumu již v 10 hodin dopoledne či až po jedenácté. Můj byt bude Mekkou, k níž putovati budou blažení mohamedáni třicátého druhého století, moje chyby napodobiti bude módou, v obšírných mých životopisech zvěčnění budou všichni, kdož mi kdy podali ruku nebo nohu (posledních bylo víc), básnířky, sochařky, malířky překonávají se budou v mé oslavě, zkrátka bude to psina, chci říci sláva, jaké svět neviděl. A neuvidí. Moje osobnost opředena jest už dnes všelijakými pověstmi, do té doby však zahalen budu tolika legendami, že vážení historikové budou dokazovati, že jsem vůbec nežil.

Jako žádné slunce nejde vesmírem samo, nýbrž provázeno sborem hvězd, tak i v záři mé stkvíti se budou všichni, kdož účastni byli při provedení velikého díla: úředníci banky, redakce „Budivoje“ a jiní. Historie krutě souditi bude moje vrstevníky, fyziologové z formy lebek budou hádati, co asi mělo dnešní lidstvo ve hlavách, že nepochopilo takového světla ve svém středu a pod.

V té zlaté době ovšem nebudu už na zemi, nýbrž v některém

souhvězdí. Uložím totiž do banky ještě jednu korunu pro sebe, která vzroste také na něco více než trilion korun. Za část té sumy koupím některou sousední planetu, nejspíše Marse, ostatek uložím zase na úrok z úroku a po čase koupím asi některé souhvězdí, buď Orion, anebo něco slušnějšího; než tím si dnes ještě nebudu lámat hlavu, kdo ví, co se do té doby nestane. Zatím si koupím pulinu a párek.

Tímto pojednáním ucházím se o Nobelovu cenu, ježto jednak jsem tím rozřešil nejpalcivější otázku světovou, jednak zrovna nyní bych jakousi zálohu potřeboval, po provedení celého plánu pak nějakých dvěstětisíc už pro mne nebude mít významu, nežli že bych je listonoši dal od cesty.

Citát

Před mnoha lety, když jsem učival na jedné velké internátní škole, přijali jsme nového učitele plavání. Byl v tom oboru nejúspěšnější člověk, jakého jsme tam za dlouhou dobu měli.

Pak se jednoho dne zjistilo, že neumí plavat.

Stál na okraji bazénu a vysvětloval plavání na prsa chlapcům ve vodě.

Ztratil rovnováhu a spadl do bazénu. Utopil se.

Vlastně ne, neutopil se, vzpomínám si, že ho vytáhli někteří žáci, které naučil plavat.

Když ho pak chlapci vzkřísili umělým dýcháním — to je také naučil — , škola ho propustila.

Potom ho někteří chlapci, kteří ho litovali, naučili plavat a on dostal nové zaměstnání jako učitel plavání na jiné škole.

Ale tentokrát naprosto selhal. Plaval sám dobře, jenže říkali, že neumí učit.